

Australian Government

Department of Immigration
and Border Protection

Живот у Аустралији

Аустралијске вредности и принципи

АУТОРСКА ПРАВА

© Комонвелт Аустралије 2016

Изузев државног грба, сви материјали представљени у овој публикацији су обезбеђени лиценцом Creative Commons Attribution 3.0 Australia ([Creative Commons Licence](#)).

Препорука Комонвелта је да ову публикацију (и сваки материјал којем је она извор) припишете користећи следећи текст: *Извор: Са лиценцом Комонвелта Аустралије под лиценцом Creative Commons Attribution 3.0 Australia. Комонвелт Аустралије не одобрава безрезервно садржај ове публикације.*

Услови под којим се може користити државни грб су детаљно наведени на његовом линку.

ISBN 978 1 920996 53 6

Ова публикација је такође на располагању на www.border.gov.au

Преводилачки симбол је национални симбол за јавне информације који је Викторијска канцеларија за мултикултурне послове припремила у партнерству са федералном и владама држава и територија. Симбол пружа једноставан начин да се лицима са ограниченим познавањем енглеског језика покаже где могу да затраже језичну помоћ када користе владине услуге.

Тај симбол можете да видите на местима које пружају владине и комуналне информације и услуге, као што су јавне болнице, полицијске станице, државне школе, комунални центри, канцеларије служби за становање и запошљавање, локалне општине и досељенички ресурсни центри.

Преводилачки симбол је званично лансиран у Викторији маја 2006.

Садржај

Основне информације	4
Изјава о аустралијским вредностима	4
Изјава о аустралијским вредностима за апликанте за привремену (provisional) и сталну (permanent) визу	5
Изјава о аустралијским вредностима за апликанте за привремену (temporary) визу	5
Аустралијске вредности и принципи	7
Основне слободе.....	7
Поштовање једнаке вредности, достојанства и слободе појединца	7
Слобода говора	7
Слобода вероисповести и секуларна влада	8
Слобода удруживања	8
Подршка за парламентарну демократију и владавину права.....	8
Једнакост пред законом	8
Равноправност мушкарца и жене	9
Једнаке могућности и дух егалитаризма	9
Мирољубивост.....	9
Заједничке вредности	9
Аустралијско друштво данас	10
Закони и друштвени обичаји	10
Услови у вези карактера.....	11
Аустралијска радна права	11
Више информација	11

Основне информације

Ове информације су намењене лицима која аплицирају за визу да би живели у Аустралији стално или привремено. Оне пружају општу слику о Аустралији, њеној историји, начину живота и нашим заједничким вредностима.

Када аплицирају за одређене врсте виза, апликанти који имају 18 или више година треба да потпишу изјаву о аустралијским вредностима (Australian Values Statement) са којом потврђују да ће поштовати аустралијске вредности и законе Аустралије.

Аустралијске вредности укључују:

- поштовање једнаке вредности, и достојанства и слободе појединца
- слободу говора
- слободу вероисповести и секуларну владу
- слободу удруживања
- подржавање парламентарне демократије и владавине права
- једнакост пред законом
- равноправност мушкарца и жене
- једнаке могућности
- мирољубивост
- дух егалитаризма који обухвата толеранцију, међусобно поштовање и саосећање са људима у невољи.

Ове вредности људи могу да изражавају на различите начине, а да те вредности задрже исто значење. Оне нису јединствене за Аустралију, али имају широку подршку заједнице и подупиру аустралијско друштво и културу.

Изјава о вредностима је укључена у већину образаца апликација за визу, било као питање или као део изјаве.

Пре потписивања питања у вези изјаве о вредностима у обрасцу апликације, сви апликанти за привремену, сталну и мали број привремених виза треба да прочитају или да им буду објашњене информације о вредностима које је дала Аустралијска влада. Циљ информација датих у наставку је да апликантима за визу помогну да схвате австралијске вредности пре него што потпишу изјаву о вредностима на њиховој апликацији за визу.

Изјава о аустралијским вредностима

Апликанти за привремену, сталну и мали број привремених виза треба да прочитају или да им буду објашњене информације о вредностима које је дала Аустралијска влада о животу у Аустралији. Од апликаната се такође тражи да разумеју шта може да се тражи од њих ако касније поднесу захтев за аустралијско држављанство. Та изјава је укључена у све обрасце апликација за визу и сви апликанти стари 18 или више година ће требати да је потпишу.

Изјава о аустралијским вредностима за апликанте за привремену (provisional) и сталну (permanent) визу

Ви морате да потпишете ову изјаву ако имате 18 или више година:

Ја потврђујем да сам прочитао/прочитала, или су ми објашњене, информације које је дала Аустралијска влада о аустралијском друштву и вредностима.

Ја разумем да:

- *аустралијско друштво цени поштовање слободе и достојанства појединца, слободу вероисповести, посвећеност владавини права, парламентарну демократију, равноправност мушкарца и жене, и дух егалитаризма који обухвата међусобно поштовање, толеранцију, праведност и саосећање са људима у невољи, и тежњу ка јавном добру*
- *аустралијско друштво цени једнаке могућности за појединце, без обзира на њихову расу, вероисповест или национално порекло*
- *да је енглески језик, као национални језик, важан уједуњујући елемент аустралијског друштва.*

Ја се обавезујем да ћу поштовати ове вредности аустралијског друштва у току мог боравка у Аустралији и да ћу поштовати законе Аустралије.

Ја разумем да ако пожелим да постанем аустралијски држављанин:

- *аустралијско држављанство је заједнички идентитет, општа веза која уједињује све Аустралијанце поштујући истовремено њихову разноликост.*
- *аустралијско држављанство обухвата реципрочна права и обавезе. Обавезе које произилазе из аустралијског држављанства укључују поштовање аустралијских закона, укључујући законе о гласању на изборима и о учешћу у пороти.*

Ако испуним правне услове да постанем аустралијски држављанин и моја апликација буде одобрена, ја разумем да ће требати да положим завет лојалности Аустралији и њеним људима.

За апликације преко интернета, од главног апликанта за визу ће се тражити да притисне неко дугме да би у изјави о вредностима одговорио са „да“ или „не“. Ако су у апликацију укључене зависне особе (dependants) које имају 18 или више година, у изјави постоји допунски параграф који гласи:

Све друге особе укључене у ову апликацију, које имају 18 или више година, су ме обавестиле да су прочитале или су им објашњене информације које је дала Аустралијска влада о аустралијском друштву и вредностима, и да прихватају горњу изјаву.

У овом околностима апликант даје изјаву у своје име и у име његових или њених зависних особа.

Изјава о аустралијским вредностима за апликанте за привремену (temporary) визу

Апликанти за поједине привремене (temporary) визе такође морају да потпишу изјаву о аустралијским вредностима. Њихова изјава је укључена у опште поглавље декларације,

тако да потписивање обрасца апликације значи да је такође потписана изјава о вредностима. Ови апликанти неће требати да прочитају ове информације, али то могу да учине ако желе.

Следећа изјава о аустралијским вредностима је укључена у већину формулара апликације за привремену визу:

За време мог боравка у Аустралији ја ћу поштовати аустралијске вредности наведене у овом обрасцу и поштоваћу законе Аустралије.

За апликације преко интернета изјава је нешто другачија:

За време мог боравка у Аустралији ја ћу поштовати аустралијске вредности наведене на почетку ове апликације и поштоваћу законе Аустралије.

За апликације преко интернета, где има зависних лица (dependants) која имају 18 или више година, постоји допунски параграф који гласи:

Све друге особе укључене у ову апликацију, које имају 18 или више година, су ме обавестиле да такође прихватају овај услов.

Од апликаната ће се тражити да притисну неко дугме да би за себе и за свако зависно лице (ако је то адекватно) одговорили са „да“ или „не“ у изјави о вредностима.

Аустралијске вредности и принципи

За више информација о конкретним темама, идите на релевантне интернет странице и друге наведене изворе.

Иако су заједничке са многим другим земљама, ове вредности и принципи су приспособљене јединственим условима Аустралије, оформљене и модернизоване кроз насељавање у Аустралији милиона људи из целог света. Иако различити људи могу да изражавају ове вредности на различите начине, те вредности остају исте.

Први становници Аустралије су били Абориџини и људи са Остврља у Мореузу Торес, чија јединствена култура и традиције су међу најстаријим на свету. Први досељеници су углавном били из Британије и Ирске, и то англо-келтско наслеђе је имало значајан и континуиран утицај на историју, културу и политичку традицију Аустралије. Каснији досељенички таласи су донели људе из Африке, Азије, обе Америке и Европе, и сви су дали свој допринос Аустралији и њеном начину живота.

Циљ ове изјаве о заједничким вредностима и принципима није да сваком наметне иста уверења. Њен циљ је да помогне новим становницима да разумеју основне вредности које су помогле да се створи друштво које је стабилно и истовремено динамично; кохезивно, па ипак разнолико.

У Аустралији људи уживају многе слободе. Међутим, при коришћењу тих слобода од сваког се тражи да поштује законе Аустралије које су донеле демократски изабране владе да би се одржало уређено, слободно и безбедно друштво.

Основне слободе

Сви Аустралијанци имају право на низ основних слобода (у оквирима закона), укључујући право да говоре слободно и отворено, да буду чланови удружења, да одржавају састанке, да припадају вероисповести по сопственом избору и да се крећу широм Аустралије без ограничења.

Поштовање једнаке вредности, достојанства и слободе појединца

Сви Аустралијанци су слободни и равноправни, и од њих се очекују да се према другима понашају достојанствено и са поштовањем. Аустралијанци одбацују коришћење насиља, узнемиравања или понижавања као начина за решавање конфликта у нашој заједници.

Федерални закони забрањују дискриминацију на основу расе, пола, инвалидности и година старости у низу области јавног живота на основу *Закона против расне дискриминација из 1975. године*, *Закона против дискриминација на основу пола из 1984. године*, *Закона против дискриминација на основу инвалидитета из 1992. године* и *Закона против дискриминације на основу година старости из 2004. године*. Аустралијска комисија за људска права је одговорна за решавање жалби на основу тих закона.

Видите: [Australian Human Rights Commission](#)

Слобода говора

Сви Аустралијанци су слободни, у оквирима закона, да кажу или напишу шта мисле о аустралијским владама или о свакој другој теми или друштвеном питању све док са тиме не угрожавају друге људе, не износе лажне наводе и не ометају слободу говора других.

Исто се односи на аустралијске новине, радио и телевизију, и друге облике јавног комуницирања. Аустралијанци су слободни да протестују против владиних поступака и да воде кампање за промену закона.

Слобода говора омогућава људима да се изражавају и воде дискусију о идејама. Постоје закони који штите углед појединца против лажних информација или лажи. Такође постоје закони против потпиривања мржње других због њихове културе, националности или порекла.

Слобода вероисповести и секуларна влада

Сви Аустралијанци су слободни да следе вероисповест који су одабрали, све док њено упражњавање не крши ниједан аустралијски закон. Аустралијанци су такође слободни да не следе ниједну вероисповест. Верска нетолеранција није прихватљива у аустралијском друштву.

Аустралија има секуларну владу – она нема ниједну званичну или државну вероисповест. Све грађане влада третира равноправно без обзира на њихову вероисповест.

Верски закони немају легални статус у Аустралији и примењују се само они закони које је донео парламент – на пример, по питању развода. Неки верски или културолошки обичаји, као што је, на пример, бигамија (бити у браку истовремено са више од једне особе) су противзаконити у Аустралији.

Слобода удруживања

По закону, Аустралијанци су слободни да се окупљају и протестују против владе или било које друге организације све док је протест миран и не оштећује или повређује ниједну особу или имовину. Слобода удруживања укључује слободу да се буде члан неке организације или групе, или да се не буде члан ниједне организације или групе, под условом да је законита. Те организације или групе укључују политичке партије, синдикате и социјалне групе.

Подршка за парламентарну демократију и владавину права

Аустралија је парламентарна демократија, што значи да аустралијски грађани учествују у одлучивању о томе како се управља земљом и како је аустралијско друштво представљено. Владе полажу рачуне свим Аустралијанцима. Изабрани парламенти су једина тела способна да доносе законе у Аустралији или да пренесу овлашћење за доношење закона.

Свако у Аустралији мора да поштује законе које су утврдиле владе. Такође, сви Аустралијанци су заштићени владавином права. То значи да нико није изузет или „изнад закона“, чак ни људи на утицајним положајима, као што су политичари или полицајци.

Једнакост пред законом

Сви Аустралијанци су једнаки пред законом. То значи да нико не треба да буде третиран различито од других због његове или њене расе, националности или земље из које потиче; због његових или њених година старости, пола, брачног стања или инвалидитета; или због политичких или верских уверења. Владине агенције и независни судови морају свакога да третирају праведно.

Равноправни третман значи да добијање посла или унапређење морају да буду на основу знања, способности и искуства особе, а не њеног културолошког порекла или политичких уверења. То такође значи да људима не може да буде одбијена услуга у продавници или

хотелу или у другом услужном објекту, због њихове расе, боје коже, вероисповести, пола или брачног стања.

Равноправност мушкарца и жене

Мушкарци и жене имају иста права у Аустралији. Радна места и занимања су подједнако отворена за мушкарце и жене. Мушкарци и жене могу да служе у оружаном снагама и да имају функције у влади.

Једнаке могућности и дух егалитаризма

Аустралијанци цене једнаке могућности и оно што се често назива „fair go“. То значи да то што неко постигне у животу треба да буде производ његовог или њеног талента, рада и напора, а не порекла или фаворитизма.

Аустралијанци поседују дух егалитаризма који обухвата међусебно поштовање, толеранцију и „fair play“. То не значи да су сви исти или да свако има исто богатство или посед. Циљ је да се обезбеди да у аустралијском друштву не постоје званичне класне разлике.

Мирољубивост

Аустралијанци се поносе својим мирољубивим друштвом. Они верују да до промена треба да дође кроз дискусију, мирно убеђивање и демократски процес. Они одбацују насиље као начин за промену мишљења људи или закона.

Поред ових вредности, Аустралијанци се такође залажу за јавно добро и имају самилост према људима у невољи. Постоји јак заједнички дух у Аустралији и Аустралијанци се труде да ојачају и побољшају заједницу у којој живе.

Многу Аустралијанци дају допринос заједници у којој живе. Они могу да то покажу кроз бригу за природну околинду, пружајући помоћ или сарадњу у временима тешким за опште добро.

Аустралија има дугу традицију другарства ('mateship') при чему људи добровољно пружају помоћ, посебно онима у невољи. „Мејт“ ('mate') је обично неки пријатељ, али такође може да буде брачни друг, партнер, брат, сестра, ћерка или син. „Мејт“ такође може да буде неко сасвим непознат. Такође постоји дуга традиција рада у заједници и добровољног ангажовања.

Аустралијанци су дуги низ година промовисали и дискутовали о горе наведеним вредностима. Оне су помогле Аустралији да пожели добродошлицу и успешно интегрише милионе људи из многих етничких група и културолошких традиција.

Културолошка разноликост Аустралије је снага која је чини динамичним друштвом. У оквирима закона Аустралије, сви Аустралијанци имају право да изразе своју културу и веровања.

Али, истовремено, од свих Аустралијанаца се тражи да буду свеобухватно посвећени Аустралији – њеним законима, њеним вредностима и њеним људима.

Заједничке вредности

Иако досељеници у Аустралију потичу из великог броја различити културолошких и верских порекла, они су се успешно средили у Аустралији и интегрисали у ширу заједницу.

Заузврат, Аустралија се обогатила кроз њихов друштвени, културни и економски допринос.

Значајна одлика аустралијског друштва данас је не само културолошка разноликост њених људи, већ опсег у којем су они уједињени кроз свеобухватну посвећеност Аустралији. Аустралијанци су оставили по страни њихове индивидуалне разлике у интересу заједничког добросуседског живота.

У оквирима закона Аустралије, сви Аустралијанци имају право да изражавају своју културу и уверења и да слободно учествују у националном животу Аустралије. Истовремено, од свакога се очекује да подржи принципе и заједничке вредности, како је то наведено у уводу, који подржавају аустралијски начин живота.

Аустралијско друштво данас

Једна од одлика које дефинишу аустралијско друштво данас је културолошка разноликост њених људи и опсег у којем су они уједињени кроз свеобухватну посвећеност Аустралији.

Друга одлика која дефинише је егалитаристичка природа аустралијског друштва. То не значи да су сви исти или да свако има исто богатство или посед. То такође значи да људи могу да буду успешни захваљујући напорном раду и посвећености, иако немају јаке везе или утицајне заштитнике.

У оквирима закона Аустралије, сви Аустралијанци могу да изразе своју културу и уверења, и да слободно учествују у националном животу Аустралије. Аустралија чврсто верује да нико не треба да буде доведен у неповољан положај на основу његове или њене земље рођења, културолошког наслеђа, језика, пола или верског убеђења.

У циљу одржавања стабилне, мирне и напредне заједнице, од Аустралијанаца свих порекла се очекује да подржавају заједничке принципе и вредности које подупиру аустралијско друштво.

Закони и друштвени обичаји

Понашање заједнице у Аустралији је регулисано комбинацијом формалних закона и неформалних друштвених обичаја.

Сви људи у Аустралији морају да поштују националне законе или да се суоче са могућношћу кривичног и грађанског гоњења. Од људи се такође очекује да се, опште узето, придржавају аустралијских друштвених обичаја, навика и поступака, чак иако обично нису законски обавезни.

Аустралијске законе су донели парламенти аустралијског Комонвелта, држава и територија. Дужност полиције је да одржава мир и ред у заједници и да изводе пред суд лица за које верује да су прекршила закон. Људи у њиховим локалним заједницама и суседствима такође могу да помогну један другоме у невољи и да пријаве локалној полицијској станици све што је неуобичајено или сумњиво.

Аустралија има националне полицијске снаге које се зову Аустралијска федерална полиција. Њена улога је да води истрагу у вези кривичних дела која су кршење федералних закона, укључујући нелегалну трговину дроге, илегално досељавање, кривичних дела против националне безбедности и против природне околине. Све државе Аустралије и Северна Територија имају сопствене полицијске снаге које су ангазоване око кривичних дела по законима држава или територије. Полицијске дужности у Аустралијској Престоничкој Територији обавља Аустралијска федерална полиција.

Иако полицајци могу да ухапсе људе и да дају исказе у суду, они не доносе коначну одлуку да ли је неко крив или не за почињено дело. То одлучује суд.

У Аустралији полиција и заједница одржавају добре односе. Ви можете да пријавите кривична дела и да тражите помоћ од полиције. Ако вас полиција испитује, останите смирени, будите учтиви и сарађујте.

Услови у вези карактера

Аустралијско друштво очекује да сви носиоци визе поштују аустралијске законе и да наставе да испуњавају услове у вези карактера њихове визе. Некоме ко је проглашен кривим за кривично дело, за кога се верује да има криминалне везе, као што су незаконске мотоциклистичке банде или терористичке групе, или ко представља ризик за аустралијску заједницу или за неког појединца у аустралијској заједници, виза може да буде поништена.

Особа чија је виза поништена може да буде лишена слободе и удаљена из Аустралије. Тој особи може да буде забрањено да поново дође у Аустралију, у многим случајима заувек.

Аустралијска радна права

Људи који раде у Аустралији, укључујући спонзорисане и неспонзорисане носиоце визе, имају права и заштиту на радном месту. Та права не могу да буду одузета договорима.

Минималне плате и радни услови су утврђени аустралијским законом.

Интернет страница за носитеље визе и досељенике аустралијског омбудсмана Fair Work даје информације о томе шта треба да знате пре него што почнете да радите, о платним стопама, аранжманима у вези одсуства и правима запослених.

Видите: [Visa holders & migrants](#)

Fair Work омбудсман вам може дати више информација и савета о вашим радним правима и обавезама, и има информације о радном месту преведене на различите језике.

Видите: [Fair Work Ombudsman](#)

Више информација

Питања о вези насељавања:

Информације су на располагању на интернет страници Министарства социјалних служби - [Department of Social Services \(DSS\)](#).

Брошура „Започињање живота у Аустралији“ - [Beginning a Life in Australia](#) је такође на располагању на интернет страници Министарства социјалних служби (на енглеском и на 37 других језика)

За већину апликаната за привремену (temporary) визу, изјава о вредностима је укључена у поглавље општих изјава на њиховом обрасцу апликације.

Лица која су моментално ван Аустралије и аплицирају за хуманитарну визу, треба да потпишу изјаву о вредностима за време интервјуа. Од ових апликаната се не очекује да прочитају информације у горњем линку, јер ће им њихов садржај бити објашњен на интервјуу. Овај различит процес узима у обзир тешке околности са којима се често суочавају апликанти за хуманитарну визу ван Аустралије.

Ако сте примљени у оквиру прекоморског Хуманитарног програма, препоручује се да присуствујете Аустралијском програму за културолошку оријентацију (Australian Cultural Orientation Programme - AUSCO) пре одласка у Аустралију. Програм пружа информације о путовању и насељавању у Аустралији и одржава се на разним локацијама у Азији, Африци и Средњем Истоку.

Постоји мала група виза за које није потребна прихватање изјаве о аустралијским вредностима. Та група укључује, али није ограничена на:

- Туристичке (Visitor) визе
- Држављане Новог Зеланда који улазе у Аустралију са визом специјалне категорије, укључујући оне који имају или аплицирају за визу за повратак житеља (Resident Return).